

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Кафедра гуманітарних дисциплін та соціальної роботи

**СОЦІАЛЬНА РОБОТА В УКРАЇНІ:
СТАНОВЛЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ, РОЗВИТОК**

Матеріали
ІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
від 26-27 травня 2016 року

Львів – 2016

4. Кулоткин Ю. Н. Индивидуальные различия в мыслительной деятельности взрослых / Ю. Н. Кулоткин, Г. С. Сухобская. – М. : Педагогика, 1981.
5. Марченко О. Г. Педагогічні умови формування критичного мислення курсантів у процесі навчання у вищих військових навчальних закладах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 “Теорія і методика професійної освіти” / О. Г. Марченко. – Харків : Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2007. – 20 с.
6. Рубан Г. С. Особливості розвитку професійного мислення у майбутніх психологів [Електронний ресурс] / Г. С. Рубан – Режим доступу : <http://intkonf.org/ruban-gs-osoblivosti-rozvitku-profesijnogo-mislennya-u-maybutnih-psihologiv/>.

УДК 159.

Юлія МИСЬКІВ

Науковий керівник: Цюприк А. Я.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАЦІЇ ПЕРІОДУ ЮНОСТІ

На сучасному періоді розвитку суспільства комунікація відіграє значну роль у розвитку особистості юнацького віку.

Комунікацію ми розуміємо як інтегральне особистісне утворення юнака, що характеризує засвоєння ним норм, цінностей, моделей поведінки, прийнятих у соціумі, та забезпечує можливість здійснення суб'єктної взаємодії, адаптацію і самореалізацію його особистості в сучасному суспільстві.

Комунікативний розвиток характеризується в першу чергу тим, що старший школяр стоїть на порозі вступу в самостійне життя. Йому належить вийти на шлях трудової діяльності і визначити своє місце у соціумі (слід зауважити, що ці процеси дуже варіативні). У зв'язку з цим змінюються вимоги до старшого школяра і умови, в яких відбувається його формування як

особистості: він повинен бути підготовлений до праці, до сімейного життя, до виконання громадянських обов'язків.

Юність, на думку В.І. Слободчикова, - завершальна стадія шаблі персоналізації. «Головні новоутворення юнацького віку – комунікативна діяльність, яка здійснюється шляхом саморегуляції, саморефлексії, усвідомлення власної індивідуальності, поява життєвих планів, готовність до самовизначення, установка на свідому побудову власного життя, поступове вrostання в різні сфери життя» Саморегуляція та самовизначення, як особистісне, так і професійне, - характерна риса юнацтва. Вибір професії впорядковує і приводить в систему супідрядності всі його різноманітні мотиваційні тенденції, що йдуть як від його безпосередніх інтересів, так і від інших різноманітних мотивів, породжуваних ситуацією вибору[2].

Мислення в юності набуває особистісний емоційний характер. З'являється пристрасність до теоретичних і світоглядних проблем. Емоційність проявляється в особливостях переживань з приводу власних можливостей, здібностей і особистісних якостей. Інтелектуальний розвиток виражається в тязі до узагальнень, пошуку закономірностей і принципів, які стоять за приватними фактами. Зростають концентрація уваги, обсяг пам'яті, логізація навчального матеріалу, формується абстрактнологічне мислення. З'являється вміння самостійно розбиратися у складних питаннях. Відбувається суттєва перебудова емоційної сфери, проявляється самостійність, рішучість, критичність і самокритичність, неприйняття лицемірства, святенництва, грубості.

Юність – вирішальний етап формування світогляду [1].

Світогляд, це не тільки система знань і досвіду, а й система переконань, переживання яких супроводжується почуттям їх істинності, правильності. Тому світогляд пов'язано з рішенням в юності смисложиттєвих проблем. Явища дійсності цікавлять юнака не самі по собі, а у зв'язку з його власним ставленням до них.

Світоглядний пошук включає соціальну орієнтацію особистості, усвідомлення себе як частинки соціальної спільності (соціальної групи, нації тощо), вибір свого майбутнього соціального положення і способів його досягнення.

Фокусом всіх світоглядних проблем стає проблема сенсу життя («Для чого я живу?», «Як жити?»). Юнак шукає глобальну і

універсальну формулювання «служити людям», «приносити користь». Його цікавить не стільки питання «Ким бути?», скільки «Яким бути?», а також гуманістичні цінності (він готовий працювати в системі соціального захисту), громадська спрямованість особистого життя (боротьба з наркоманією тощо), широка соціальна благодійність, ідеал служіння.

Велику роль у сприйнятті світу юнаків і дівчат починає грати той соціальний простір, в якому вони живуть. Тут, в живому спілкуванні, пізнається життя і діяльність дорослих. Сім'я залишається тим місцем, де вони себе почувають найбільш спокійно і впевнено. З батьками обговорюються життєві перспективи, головним чином професійні. Життєві плани діти можуть обговорювати і з вчителями, і зі своїми дорослими знайомими, чия думка для них важлива [4].

Важливе значення для розвитку особистості в юнацькому віці має спілкування з однолітками. Спілкування з однолітками - це специфічний канал інформації, специфічний вид міжособистісних відносин, а також один з видів емоційного контакту.

Центральною проблемою стає знаходження молодою людиною індивідуального (відношення до своєї культури, до соціальної реальності, регуляції свого часу та саморегуляції в цілому), авторство у становленні своїх здібностей, у визначенні свого власного погляду на життя. «Відособлюючись від образу себе в очах найближчого оточення, долаючи професійно-позиційні і політичні детермінації покоління, об'єктивірую багато свої якості як «Я», людина стає відповідальним за власну суб'єктність, яка часто складалася не з волі і без відома її носія. Цей мотив упередженого і невпинного розсекречення власної самості, переживання почуттів втрати колишніх цінностей, уявлень, інтересів і пов'язане з цим розчарування і дозволяє кваліфікувати цей період як критичний – криза юності» [3].

В юності відбувається оволодіння професією, створення своєї сім'ї, вибір свого стилю і свого місця в соціумі.

Головними новоутворення юнацького віку є комунікація, яка здійснюється шляхом саморегуляції, саморефлексія, усвідомлення власної індивідуальності, поява життєвих планів, готовність до самовизначення, установка на свідому побудову власного життя, поступове вrostання в різні сфери соціального життя».

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Водзінський Д. І. Колектив і особистість старшокласників. – К. : Радянська школа, 1971. – С.33.
2. Заброцький М. М. Вікова психологія / М. М. Заброцький. – К. : МАУП, 1998. – 89 с.
3. Зотова О. І. Спрямованість особистості і соціальна регуляція поведінки молоді // Психологія особистості і спосіб життя. – М. : Наука, 1987. – С. 30-33.
4. Поліщук В. М. Вікова та педагогічна психологія / В. М. Поліщук. – Суми, 2007. – 330 с.

УДК 159

Інна ШПІКУЛА

Науковий керівник: Цюприк А. Я.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

СОЦІАЛЬНО ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ШЛЮБУ

Мотивом вступу в шлюб, як правило, є задоволення потреби в емоційній прихильності, індивідуальній статевій любові, потреби у продовженні роду, організації побуту і дозвілля, моральної та емоційної підтримки. Шлюб організовує, стабілізує, соціально санкціонує задоволення цих потреб.

До моменту вступу у шлюб кожен із подружжя має вже сформовані потреби, які не можуть бути ідентичними в обох шлюбних партнерів. Нерідко ці потреби виявляються суперечливими.

У шлюбного життя задовольняються сексуальні, духовні, матеріальні потреби подружжя. Особливе місце серед них займають емоційно-психологічні потреби, які пов'язані з психологічною структурою і змістом «Я-концепції». [5; с.156]

Емоційно-психологічні потреби включають в себе потребу любити і бути коханим, потреба в почутті власної гідності, усвідомлення цінності і значущості своєї особистості, потреба в інтимно-довірчому спілкуванні, потреба в психічній підтримки і розуміння. Перераховані потреби виконують найважливіші функції,